

UZZIŅAI

Reforma turpina iesākt ceļu

Valdība 17.septembrī atbalstīja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) piedāvājumu līdzšinējo 119 pašvaldību vietā izveidot 36 un ļāva ministrijai turpināt nepieciešamos darbus administratīvi teritoriālās reformas (ATR) īstenošanai.

Kaut arī dienu iepriekš, 16.septembrī, Latvijas Pašvaldību savienība asi iebilda pret VARAM piedāvāto reformas modeli un gaitu, kādā uz to virzās, ministri pēc garākām diskusijām vienojās iecerēto refor-

mas gaitu turpināt. "Esam konsultējušies ar pašvaldībām, sabiedrību un sociālajiem partneriem. Esam ņēmuši vērā argumentētus ierosinājumus un datus, lai izveidotu tādu teritoriālā iedalījuma modeli, kas mazinās šobrīd pastāvošo nevienlīdzību pašvaldību starpā, turklāt pašvaldībām būs kapacitāte īstenot projektus, kas vērsti uz attīstību, piedāvājot labākus pašvaldību pakalpojumus Latvijas iedzīvotājiem. Mēs raugāties ilgtermiņā, un reforma ir Latvijas iespēja," valdības sēdē sacīja VARAM ministrs Juris Pūce. Aizsardzības ministrs Artis Pabriks uzsvēra, ka gadījumā, ja šī valdība nesāks administratīvi teritoriālo reformu tagad, tad tā tiks atlikta vēl uz 20

gadiem. Ministrs aicināja "ne-muļļāties", bet sākt reformu, savukārt pašvaldības aicināja nākt klajā ar ierosinājumiem, ko tās varētu uzlabot savā darbā jaunās reformas ietvaros.

Līdz 21.novembrim ministrijai valdībā jāiesniedz likumprojekts par administratīvi teritoriālo iedalījumu. Saskaņā ar Saeimas lēmumu likumprojekts izskatīšanai parlamentā jāiesniedz līdz 1.decembrim.

Pēc ministrijas plāna Cēsu novadu veidos Amatas, Jaunpiebalgas, Vecpiebalgas, Pārgaujas, Priekulu un Līgatnes novadi, bet Raunas novads tiks iekļauts Smiltenes novadā.

Vērtēs, kad Saeima nobalsos

Reģionālo attīstības centru apvienība (RACA), kurā darbojas arī Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs, pārdusi viedokli, ka mēģinājumi apturēt jauno administratīvi teritoriālo reformu ir nelietderīgi. Apvienības vadītājs, Valkas novada domes priekšsēdētājs Vents Armands Krauklis arī medijiem uzsvēra, ka reformas plānu atbalsta ne vien RACA, bet arī dažas citu grupu, proti, novadu un lielo pilsētu, pašvaldības.

Aizvien arī notiek diskusijas, vai nepieciešamas otrā līmeņa pašvaldības. "Vairāk izskatās, ka Latvijas Pašvaldību savienība nevis grib veidot otru pašvaldību līmeni, bet gan atrast iemeslu reformas apturēšanai," teica V.Krauklis un atzina, ka zinātnieku izvirzītajā modelī ir diezgan

daudz labu lietu, taču šobrīd otrā līmeņa pašvaldību aprīņķu veidošana būtu tikai lieki tēriņi un "politisko cīņu lauku" atvēršana. Jānis Rozenbergs "Druvai" atzīst, ka attīstības centru pašvaldību vadītāji par šiem jautājumiem diskutējuši un tas ir kopīgs viedoklis. "Par reformu ar deputātiem esam neformāli runājuši. Tā valsts nozīmes reforma un lēmumus pieņem Ministru kabinets un Saeima, mums nav pamatojuma apspriest piedāvātās redakcijas. Kad Saeima nobalsos, tad arī vērtēsim un respektēsim. Nav jēgas skriet laikam papriekšu," saka J.Rozenbergs un piebilst, ka patlaban bieži vien viedokļos izskan pārlieku daudz emociju.

Cēsu novada vadītājs atzina, ka patlaban grūti kaut ko plānot. Izglītības un zinātnes ministrija vērtē skolu tīklu, bet izglītība jau

sen netiek nodrošināta tikai kāda novada robežās.

Domājot par otrā līmeņa pašvaldībām, J.Rozenbergs vērtē: "2009.gadā izveidojās lieli un mazi novadi. Ja tagad būs lieli novadi, tad otrā līmeņa pašvaldībām būtu maza loma. Atbalstu ierosinājumu stiprināt plānošanas reģionus, kas var risināt kopīgus jautājumus."

Cēsu novada vadītājs pastāsta, ka patlaban ar kaimiņiem sarunas par nākotni nav bijušas.

"Saprotu, katram ikdienā daudz darāmā, kamēr nav skaidrs, kādi būs novadi, nav īsti, par ko runāt. Nepiekrītu uzskatam, ka lielā novadā attīstība notiks tikai centrā. Lielo novadu pieredze rāda ko citu. Kādi būs jaunie novadi, zināsim decembrī, tad arī varēs zīmēt nākotnes scenārijus," saka J.Rozenbergs. □

Pašvaldība prasa skaidrību

Pārgaujas novada dome sēdē pieņēma lēmumu "Par attieksmes izteikšanu administratīvi teritoriālās reformas jautājumā un publiskas vēstules nosūtīšanu".

Lēmums nosūtīts Saeimas frakcijām, Latvijas Valsts Prezidentam, Ministru kabinētam, Latvijas Zinātņu akadēmijai, Latvijas Pašvaldību savienībai, medijiem.

Vēstulē teikts: "Pašvaldība aicina Valsts prezidentu, Ministru prezidentu un Latvijas Republikas Saeimu apturēt teritoriālās reformas virzību pašreizējā Vides aizsardzības un reģionālās ministrijas (VARAM) izstrādātajā izpildījumā. Pašvaldība iestājas par secīgu, nesasteigtu un demokrātisku taktiku teritoriālās reformas modeļa ieviešanā. Atbalstām tādas administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu, kur tās pirmsākumos noteiktas konkrētas darbības šobrīd pieaugošu reģionālu atšķirību mazināšanai.

Teritoriālās reformas īstenošana ir viens no valsts ekonomiskās izaugsmes ilgtermiņa instrumentiem, tai nepieciešams pārdomāti un stratēģiski ietvert gan līdzšinējās teritoriālās reformas izvērtējumu, gan kompleksu un detalizētu aprēķinu un gaidāmo ieguvumu prognozes. Turklāt teritoriālā reforma skar ne tikai administratīvu vienību robežu maiņu vai administratīvā aparāta sloga samazināšanu. Diemžēl jāatzīst, ka izstrādātā teritoriālās reformas modeļa ieviešana norit

vienas ministrijas paspārnē at-rauti no citām nozarēm. Tai iz-trūkst padziļināta un kompleksa, vienota skatījuma uz būtiskiem aspektiem, kas iestāsies ikdienā "pēc reformas".

Vēstulē arī uzsvērts: "Vispirms aicinām atklāt un prezentēt pašvaldībām detalizētu analīzi jeb novērtējumu līdzšinējās teritoriālās reformas ieguvumiem un trūkumiem – attiecīgi lielāko pilsētu pašvaldību grupā, lielo novadu grupā un mazo novadu pašvaldību grupā."

Atsaucoties uz Eiropas Padomes Ministru komitejas rekomendācijām, Pārgaujas novada dome atgādina, ka "priekš-roka jādod reformai, kas pamatojas uz to, ka vietējās vai reģionālās pašvaldības to vēlas pašas, nevis kā augstākstāvoša iestāde izmanto savas pilnvaras pret attiecīgo pašvaldību grupu".

Dome arī atgādina, ka būtiska administratīvās teritorijas izaugsme ir atkarīga no pieejamiem finanšu resursiem.

"SAVU IEDZĪVOTĀJU INTEREŠU VĀRDĀ AICINĀM:

- 1) nepieļaut sasteigtu, nepamatotu teritoriālās reformas modeļa virzību;
- 2) iesaistīt reformas izstrādei visas ministrijas;
- 3) teritoriālās reformas īstenošanā ievērot brīvprātības principu," teikts domes vēstulē.

Deputātiem viedokļi dažādi

Par savu nosaukumu. Kas mums būs sliktāk, sēdē tā arī neuzzināju," viedokli pārdusi deputāts, piebilstot, ka lēmums sēdes darba kārtībā iekļauts pēdējā brīdī un nav bijis pietiekami laika to kārtīgi izvērtēt.

"Protams, ir daudz nezināmā. Zinot, kāda bija iepriekšējā reforma, domāju, šī daudz ko neatšķirsies. Neredzu ne ļaunumu, ne labumu. Neviens neko konkrēti pateikt nevar. Kādi būs zaudējumi? Cik esmu runājis ar uzņēmējiem, viņus reforma neietekmēs. Domē kāds zaudēs darbu, bet mums strādā daudzi iebraucēji no citiem novadiem, nodokļus novads nesaņem, viņi neiepērkas vietējos veikalos, jāuztraucas par tiem, kuri te dzīvo un strādā. Tehnoloģijas attīstās, pašvaldība uz vietas daudziem nav vajadzīga," saka deputāts A.Lapsiņš.

Līdzīgu lēmumu pieņēma arī Amatas novada dome. Tas bija vienbalsīgs. □

Deputāts ALFS LAPSIŅŠ balsojumā atturējās. "Ir jāzina kaut kas vairāk, ne tikai tas, kas izskan publiskajā telpā. Deputātiem nav zināms arī novada iedzīvotāju viedoklis. Vēstule satur ideju, tajā ir tikai vispārīgas frāzes. Bet kas ir tas, par ko uztraucamies? Lēmums ir informatīvs dokuments, nekas vairāk. Bet mēs jau nezinām ne ieguvumus, ne zaudējumus. Nebūs Pārgaujas novada? Būs Cēsu. Vai tad cilvēks, kurš iet uz mežu malku zāgēt vai uz kūti govī slaukt, iet ar nosaukumu? Vār malkas šķūnīti nosaukt par pili, bet tāpēc tas nekļūs par pili. Ne jau nosaukums svarīgs. 2009.gadā katrs pagasts cīnījās

par savu nosaukumu. Kas mums būs sliktāk, sēdē tā arī neuzzināju," viedokli pārdusi deputāts, piebilstot, ka lēmums sēdes darba kārtībā iekļauts pēdējā brīdī un nav bijis pietiekami laika to kārtīgi izvērtēt.

"Protams, ir daudz nezināmā. Zinot, kāda bija iepriekšējā reforma, domāju, šī daudz ko neatšķirsies. Neredzu ne ļaunumu, ne labumu. Neviens neko konkrēti pateikt nevar. Kādi būs zaudējumi? Cik esmu runājis ar uzņēmējiem, viņus reforma neietekmēs. Domē kāds zaudēs darbu, bet mums strādā daudzi iebraucēji no citiem novadiem, nodokļus novads nesaņem, viņi neiepērkas vietējos veikalos, jāuztraucas par tiem, kuri te dzīvo un strādā. Tehnoloģijas attīstās, pašvaldība uz vietas daudziem nav vajadzīga," saka deputāts A.Lapsiņš.

Līdzīgu lēmumu pieņēma arī Amatas novada dome. Tas bija vienbalsīgs. □

Skaidro viedokli aptaujās

Lai uzzinātu iedzīvotāju domas par gaidāmo administratīvi teritoriālo reformu, piemēram, Pārgaujas novada pašvaldības mājaslapā tiek veikta aptauja "Kādas ir jūsu domas par gaidāmo administratīvi teritoriālo reformu?".

No atbildējušajiem 49% uzskata, ka gaidāmā reforma nav tendēta uz reģionu attīstību un nav vajadzīga, bet 48% - ka reforma ir vajadzīga, savukārt 3% aptaujas dalībnieku nav viedokļa par šo jautājumu. Savukārt Vecpiebalgas novada iedzīvotāji savu viedokli var izteikt feisbukā lapā "Vecpiebalgas novads savējiem", kas ir

publiska. Uz jautājumu - vai tu kā Vecpiebalgas novada iedzīvotājs atbalsti novadu reformu -, 96 atbildējuši, ka atbalsta, bet 46 ir pret.

Pret balsojumiem internetā daudziem ir skeptiska attieksme, jo katrs drīkst paust viedokli neskaitāmas reizes un, cītīgi darbojoties, var maldināt sabiedrību, radot iespaidu, ka tā domā daudzi līdzcilvēki. Taču, kā "Druvai" atzina gan vecpiebaldzēni, gan pārgaujnieki, novadā ziņas par to, cik reižu kurš nobalsojis, izplatās ātri. Iemesls vienkāršs - gribas palielīties. Diemžēl tā arī paliek neuzzināts, ko patiešām domā novadnieku vairākums. □

Kādas ir Jūsu domas par gaidāmo administratīvi teritoriālo reformu?
Uzskatu, ka gaidāmā reforma nav tendēta uz reģionu attīstību un nav vajadzīga:

(49%) - 83 balsu

Reforma ir vajadzīga:
(48%) - 80 balsu

Nav viedokļa:
(3%) - 5 balsu

Balsu skaits: 168

■INTERESE PAR APTAUJU IR. Pārgaujas novada pašvaldības interneta vietne vakar, 24. septembrī, plkst. 15.

attīstībai varēs sa-
2019-09-
Vidzeme: sadarbīb:
reģionālās attīstības r
gadu pēc kārtas izslu
projektu konkursu, la
remigrantiem uzņēmē
attīstīšanai Vidzemē .

VDPK "S deiotāju:
2019-09-
Pirmais r
20.00 Straupes tauta:

Konkursa:
2019-09-
Pārgauja
izglītības
pretende

APTAUJA

"Druva" jautāja

- Vai sekojat līdzī diskusijām, viedokļiem par administratīvi

teritoriālo reformu?

■mani tā neinteresē 30%,
■lasu diskusijas, viedokļus "Druvā" 26%,

■interesējos un sekoju 22%,
■sekoju savas pašvaldības nostājai 17%,
■tikai televīzijā vai radio 6%.

Lappusi sagatavoja SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds